

Tehtäväpaketti

Anja Portin

Radio Popov

kirjaan

Tehtäväpaketti on suunnattu alakouluikäisille.

Kirjaa voi lähteä käsittelemään kahdella tapaa:

1. Lukekaa kirja kokonaan ja valitkaa sitten tehtävistä ne, jotka haluatte tehdä
2. Lukekaa kirjaa luku kerrallaan ja tehkää tehtävä, joka liittyy siihen

Kirjaa lukiessa suosittelen tekemään, kuten *Hiippari* luvun toisessa tehtävässä eli kokeilkaa erilaisia lukuasentoja ja paikkoja. Kirjaan voi avautua näin aivan uusia näkökulmia.

Draamallisten harjoitusten selityksiä ja ohjeita löytyy enemmän esimerkiksi Terhi Martinez-Abarcan kirjasta Loikaten leikkiin, rohkeasti rooliin! Draamakasvatusta 1-7-vuotiaille.

Hiippari

Lämmittelyleikki: Tarkoitus on pimeässä saada selville, mitä ympärillä tapahtuu. Jos ei löydy tarpeeksi pimeää huonetta voidaan oppilaiden silmille sitoa huivi. Opettaja tekee jotain mistä lähtee ääntä, esimerkiksi lukea sanomalehteä ja oppilaiden pitää vain kuuntelemalla saada selville mitä tapahtuu. Jos joku oppilas ei halua olla silmät sidottuina hän voi osallistua äänen tekemiseen.

Erilaisia nukkumis-/lukemisaikoja. Etsikää luokasta tai muualta koulusta uudenlainen paikka lukemiseen nukkumiseen. Esim. pöydän alla, hyllyn päällä, komerossa, päällään seisten jne. Jokainen oppilas lukee itsenäisesti joko ensimmäisen luvun tai tietyn ajan Radio Popovia. Jos opettaja lukee voivat oppilaat määrätä miten ja missä lukeminen ja kuuntelu tapahtuu.

Amanda Lehtikuja

Äänimaiseman luominen: Amanda ja Alfred kulkevat öisellä kadulla, tuuli huojuttaa puita, onko ilmassa sateen tuntua. Miettikää millaisia ääniä öisellä kadulla voisi kuulua ja etsikää/tutkikaa, miten saisitte sisätiloissa luotua samanlaisen äänimaiseman. Saako äänen tuotettua suullaan, kehollaan, voiko jonkin äänen tuottaa esimerkiksi kynällä. Voitte tehdä ensin listan tarvittavista äänistä ja sitten miettiä miten sen voi tehdä. Tehtävä voidaan tehdä yhdessä koko luokan kanssa tai ryhmissä, jolloin äänimaisema "esitetään" muille.

Yleisö menee istumaan rinkiin lattialle ja sulkee silmänsä. Äänimaiseman luojat kiertävät rinkiä yleisön ympäri ja luovat äänimaiseman. Mihän äänimaisema sai yleisön? Kun on käsitelty yhden ryhmän äänimaisema, tulee tekijöistä kuulijoita.

Maailman reunalla ja Litistajälaatikko

Luodaan näkyväksi Amandan piha ja talo:

Kirjatkaa ylös mitä kirjassa mainitaan puutarhassa olevan ja siitä millainen talo on. Jakakaa sitten tarvittavat elementit ja piirtäkää, maalatkaa, askarrelkaa luokan seinälle kuva Maailman reunalla sijaitsevasta talosta.

Tehkää pohjapiirros talon sisätiloista ja lisätäkää pohjapiirrokseen huonekalut ja tavarat. Askarrelkaa pienoismalli talosta niin, että talon näkee sisältä ja ulkoa.

Äänimaisema: Millaisia ääniä kuuluu Amandan talon puutarhassa?

Mini-näytelmä: Suunnitelkaa ja toteuttakaa kohtaus siitä mitä tapahtui ennen kuin Amanda lähti postikierrokselleen. Mikä oli syynä Harlamovskin ja Huvituksen riehunnalle? Mitä tapahtui sen aikana ja sen jälkeen? Kohtaus voi olla täysin äänetön, dubattu eli päälle puhuttu tai siinä voi olla vuorosanoja/ääniä.

Olga-tädin ystävä

Impro: Jokaiselle jaetaan esine. Aikaa esineen tutkimiseen on 1 minuutti. Sen jälkeen jokainen vuorollaan kertoo esineen historian. Kuka sen on keksinyt, mitä on tapahtunut esineelle tai sen keksijälle esineen tekemisen ja tämän hetken välillä. Tarkoitus on luoda kuvitteellinen historia. Esineelle voi keksiä myös uuden käyttötarkoituksen. Tarina saa kestää 1-5 minuuttia. Jokainen kertoo tarinan vuorollaan.

Tiedonhaku: Kappaleessa mainitaan eri omenalajikkeita ja keksintöjä. Poimikaa ne tekstistä ja kirjoittakaa taululle. Jakautukaa ryhmiin ja valitkaa ryhmälle aihe, josta lähdette etsimään tietoa. Esitelkää oma aiheenne muille. (Vinkki! Jos aiheena on omenalajike voi, jos vain löytää, tuoda kyseistä lajiketta maisteltavaksi. Kuva ja maku kertoo enemmän kuin tuhat sanaa)

Radio toimii

Radio-ohjelma: Keksikää yhdessä radiokanavan nimi ja logo. Suunnitelkaa, miten esitätte ohjelmat: koulun keskusradiossa kaikille aamunavauksena, jollekin toiselle luokalle äänitiedostona? Tehkää myös lähetysaikataulu. Jakautukaa sitten ryhmiin ja valitkaa ryhmälleen aihe, josta teette ohjelman. Käsikirjoittakaa ja harjoitelkaa.

Valmisteluja

Sarjakuva: Alfred piirtää sarjakuvana ohjeet pienelle pojalle, joka ei osaa lukea. Millainen sarjakuva oli valmiina? Piirtäkää.

Mainos: Tehkää mainos ohjelmastanne ja sen aikataulusta ja käykää viemässä jokaiselle luokalle omansa. (Huom! Yrittäkää tehdä vieminen salaa ja kenenkään huomaamatta.)

Reseptejä ja ohjeita: Etsikää omenan säilöntä ja ruokaohjeita. Hilloja, marmeladeja, kuivatut omenat, soseet, piirakat ja tortut. Tehkää värikäs seinätaulu erilaisista omenan käyttöön liittyvistä ohjeista. Jos on mahdollista, kokeilkaa jotain ohjetta.

Huokauksia oven takana

Unohdetut lapset: Jakautukaa 6 ryhmään. Valitkaa jokaiselle ryhmälle yksi unohdettu lapsi, mukaan on laskettu myös Alfred. Karamin sisarukset ovat samassa kohtauksessa. Suunnitelkaa kohtaus lapsen elämästä. Se voi olla esimerkiksi kohtaus siitä, kun lapsi ensimmäisen kerran saa Amandan paketin. Tai jokin muu käänteentekevä kohtaus. Esittäkää kohtaukset muille ryhmille. Kohtauksen kesto 5-10 minuuttia.

Radio Popovin ensimmäinen lähetys

Radiolähetys: Aloittakaa radiolähetykset aikataulunne mukaisesti. Tai voitte tallentaa valmiin ohjelmanne, jos ette ole aikonut tehdä suoraa lähetystä.

Koulussa taas

Historian havinaa: Jakautukaa pieniin ryhmiin. Valitkaa jokin vuosikymmen esimerkiksi 1860 tai 1980. Tutkikaa millaisia vaatteita ihmiset ovat silloin pitäneet. Ottakaa iso pahvi ja piirtäkää sen keskelle neliö, joka on mitoiltaan 30 x 30 cm. Kerätkää ja piirtäkää kuvia valitsemastanne ajasta ja ihmisistä pahvin reunoille. Kuvitelkaa sitten tilanne, että Amanda löysikin varastostaan juuri tuon vuosikymmenen vaatteita ja Alfred lähti kouluun niissä. Piirtäkää Alfredin kuva keskellä olevaan neliöön.

Isän kotiinpaluu

Painajaisia: Jakautukaa ryhmiin. Keskustelkaa, millaisia painajaisia olette nähneet. Pohtikaa miksi ihmiset näkevät painajaisia, onko niille jokin syy. Onko olemassa keino välttyä painajaisilta? Mitkä voisivat olla yleisimmät asiat, jotka esiintyvät painajaisissa? Kirjoittakaa paperille päätelmiänne. Kertokaa koko luokalle mitä saitte kirjattua ylös.

Radio Popov kertoo eläinten kanssa eläneistä lapsista

Tarina: Valitse, jokin eläin ja kirjoita tarina lapsesta, jonka tämä eläin kasvattaa. Miksi lapsi päätyy eläimen hoitoon? Miten eläin hoitaa lasta ja onko lapsi ikuisesti eläimen kanssa vai pääseekö vielä ihmisten joukkoon?

Etsintäkuulutus

Tunteet: Tarvitaan iso tila, jossa ei ole esteitä ja kaikki pääsevät liikkumaan esteettömästi. Tarvitaan kortteja/lappuja, joissa on tunteita. Oppilaat lähtevät liikkumaan tilassa ja aina, kun opettaja sanoo kortista tunteen, oppilas yrittää näyttää ulospäin miten sellaisessa tunnetilassa oleva kulkee ja miltä näyttää. Se kuinka kauan yhdessä tunnetilassa ollaan voi vaihdella joko opettajan päätöksellä tai esimerkiksi musiikin keston mukaan.

Karttahuoneessa

Mutta minullapa on...: Jakautukaa pareihin ja käykää keskustelu Alfredin isän ja opettajan rooleissa. Ei tarvitse mennä kirjan mukaan, mutta tilanne on sama. Opettaja yrittää piilotella Alfredia ja saada isän lähtemään ja isä haluaa päästä etsimään Alfredia. Sääntönä on sanoa mitä mieleen ensimmäisenä juolahtaa ja välttää kieltolauseita.

Typerä pähänpisto

Seuraa johtajaa: Valitkaa kuka on Alfred. Muodostakaa sitten jono tämän henkilön taakse. Alfred lähtee johtamaan joukkoa ja muut seuraavat perässä. Alfredilla on tavoitteena karistaa seuraajat kannoiltaan ja seuraajilla kysyä mahdollisimman monta kysymystä Alfredilta. Eräänlainen versio kuumasta tuolista.

Kuumeessa

Lue Eduard Uspenskin Fedja-setä, kissa ja koira

Koti: Kirjoita lyhyt tarina siitä mitä koti sinulle merkitsee ja onko jokin erityinen paikka, johon aina menet kotona.

Radio Popovin kirjallisuuskatsaus

Kirjavinkki: Kirjoita jostain lukemastasi hyvästä kirjasta kirjavinkki. Laittakaa kirjavinkit seinälle sellaiseen paikkaan, että jokainen pääsee lukemaan ne. Kirjavinkkiin voi lisätä kirjan kansikuvan.

Salaisuudet paljastuvat 1

Tietovisa:

Miten liris sai tietää, kuka Alfred on?

Millaiset villasukat liriksellä on jalassa?

Mitä lajiketta on omena, jota liris syö?

Mikä putoaa liriksen taskusta?

liriksen suunnitelma

Vakoilua: Jakautukaa ryhmiin. Tehkää suunnitelma siitä, miten te vakoilisitte Alfredin isää ja ottaisitte selvää hänen suunnitelmistaan. Suunnitelkaa ensin paperilla ja esittäkää sitten kohtauksena miltä suunnitelma näyttäisi luonnossa.

liris vakoilee

Tagi: Ottakaa selvää siitä mikä on tagi ja suunnittele sitten itsellesi sellainen.

Mini-näytelmä: Jakautukaa kolmen hengen ryhmiin ja harjoitelkaa kohtaus, jonka liris kertoo Alfredille ja Amandalle.

Radio Popov antaa unohdetuille lapsille ruokavinkkejä

Lempiruoka: Ottakaa selville, miten teidän lempiruokanne tehdään. Tehkää kauppalista, ruokatarvikkeista, joita tarvitsisitte

Salainen kokous

Salaseura: Suunnitelkaa ja piirtäkää Herkkäkorvaisten salaseuralle kyltti, jonka voi kiinnittää päämajan seinälle. Tehkää myös rintamerkit. Valitkaa, jokin päivä, jolloin kaikki pukeutuvat vihreään ja mustaan ja pitäkää salainen kokous. Kokous voi olla enemmänkin juhla ellette keksi jotain aihetta kokoukselle.

Mini-näytelmä: Keksikää ryhmissä Herkkäkorvainen, joka voisi olla mukana kokouksessa. Suunnitelkaa pieni kohtaus, jossa esitellään, miten kyseinen henkilö toimii ja auttaa Unohdettuja lapsia. Esittäkää kohtaus muulle luokalle

Tähtisen kyydissä

Mysteeri: Suunnitelkaa jännittävä seikkailu. Päättäkää minkä ikäisille seikkailu on suunnattu, jolloin voitte säätää vaikeustason. Kuinka kauan seikkailun tulee kestämään ja miten laaja on seikkailualue. Voitte ottaa kirjasta mallia ja suunnitella tehtävän, jossa osallistujien pitää saada selville mitä ASP tarkoittaa ja kuka tageja tekee. Tai voitte valita jonkin muun aiheen.

Salaisuudet paljastuvat 2

Still-kuva: Jakautukaa ryhmiin ja suunnitelkaa still-kuvilla eräänlainen valokuvakollaasi Amandan elämästä. Aiheet voidaan suunnitella etukäteen ja jakaa ryhmille tai ryhmät voivat itse valita aiheensa.

Radio Popov kertoo radioaaltojen matkasta avaruudessa

Äänimaisemia: Suunnitelkaa ryhmissä äänimaisemia maalauksiin. Etsikää kuvia maalauksista tai jos mahdollista käykää katsomassa jokin taidenäyttely. Valitkaa yksi maalaus ja suunnitelkaa siihen ääniraita. Millaisia ääniä kuvan taustalla voisi kuulua? Äänittäkää äänimaisemat esimerkiksi kännykällä tai ipadilla.

Isä käy hankalaksi

Peili: Jakautukaa pareihin. Toinen on ihminen ja toinen peilikuva, joka tekee kaikki samat liikkeet kuin ihminenkin. Aikana voi olla musiikki. Kun musiikki loppuu, vaihdetaan osia.

Mini-näytelmä: Esittäkää kappaleen kohtaus liriksen vakoilusta.

Radio Popov kertoo mitä tehdä, kun ei saa yöllä unta

Muistilista: Kokeilkaa Alfredin lista menetelmää. Lista voi olla Suomen presidentit, vallankumoukset, kasvit, puut, jne. Keksittekö muistisääntöjä?

Kuinka monta muistat: Opettaja laittaa pöydälle erilaisia esineitä. Oppilaat saavat katsoa esineitä minuutin ajan ja sitten ne pöytä peitetään liinalla. Oppilaat kirjoittavat lapulle esineet, jotka muistavat. Tämä voidaan tehdä myös ryhmä tai parityöskentelynä.

Tuntematon töhertelijä

Mini-näytelmä: Tehkää lista jo kirjassa esiintyneistä henkilöistä/eläimistä ja suunnitelkaa, miltä näyttäisi kohtaus jossa, esimerkiksi Harlamovski kävisi salaa kirjoittelemassa seiniin kujalla.

Operaatio jouluku

Juhlat: Suunnitelkaa ja toteuttakaa juhlat. Ei tarvitse olla joulukuun liittyvä vaan voi valita esimerkiksi jonkun syntymäpäivän tai sen kuukauden liputuspäivän. Tehkää kutsuvieraslista ja lähettäkää kutsut.

Jäähyväiset

Still-kuva: Jakakaa luku kohtauksiin ja jakautukaa sitten ryhmiin sen mukaan onko kohtauksessa 5 vai 3 henkilöä. Esittäkää kirjan luvun kohtaukset pysäytyskuvina.

Lapset saapuvat

Piirrä: Valitse jokin kohta kappaleesta ja piirrä se.

Juhlat

Still-kuva: Muodostakaa juhlista kuva niin, että kukin yksitellen liittyy mukaan. Kuvassa voi olla ihmisten ja eläinten lisäksi huonekaluja, ruokia, hiiriä. Mitä nyt vanhassa talossa joulukuun aikaan voisi olla. Ennen kuvaan liittymistä kannattaa hetken miettiä mitä kuvassa jo on.

Radio Popovin joululaulu

Laulu: Kirjoita laulu tai runo. Jos taitoja riittää voit myös säveltää lauluun musiikin. Tai valita jo olemassa olevan kappaleen ja vaihtaa siihen vain sanat.

Valokuva

Kirjoita: Keksikää pareittain ryhmissä taustatarina Alfredin äidille. Mikä oli hänen nimensä, ammattinsa, tekikö hän jotain ihmeellistä, kuten esimerkiksi harrastuksenaan otti kiinni rosvoja. Suunnitelkaa sitten, jokin kohtaaminen äidin elämästä muulle luokalle.